

Radosław Włodarski, *Fotomontaż – Obraz symultaniczny*

Streszczenie

FOTOMONTAŻ. Technika ściśle związana z ruchem dada i konstruktywizmem. Jest głównym obszarem moich eksploracji artystycznych oraz głównym tematem mojej pracy doktorskiej. Moje kolaże są niezwykle literackie, łączą się w nich wątki liryczne z wątkami społeczno- politycznymi. Zabieram widza w podróż ku estetycznym doznaniom, które stopniowo ustępują krytycznemu namysłowi nad kondycją współczesnego społeczeństwa. Wychodzę z pozycji anarchistycznych, stąd w mojej twórczości nie ma miejsca na rzeczy święte czy tematy tabu. Każde zjawisko może stać się obiektem mojego krytycznego namysłu, każdy namysł może stać się obiektem mojej twórczej pracy.

Impuls do tworzenia tego typu prac wyppływa z humanistycznej troski o człowieka oraz środowisko w którym żyje.

W moich kolażach pojawiają się głównie elementy pochodzące z prasy, magazynów, książek sprzed wielu lat. Głównie są to polskie wydawnictwa z lat 70 i 80. Były to czasy gdy zawód fotografa prasowego był zawodem wysoce specjalistycznym, stąd wysoka jakość artystyczna fotografii, które stają się materiałem wyjściowym do moich prac. Przed przystąpieniem do pracy nad nowym fotokolażem przeszukuję swoje archiwa w poszukiwaniu zdjęć które, włącze do historii, którą chcę opowiedzieć. Następnie spreparowane stają się one komentarzem do współczesnego świata, dobrze ukrytą pod retrozasłoną. Widz w konfrontacji z obrazami nawiązującymi do rzeczywistości dawno minionej, opisanej w podręcznikach do historii, ocenionej i zakwalifikowanej odpowiednio traci czujność, i nie dostrzega, że ostrze jego krytyki dotyczy czasów mu współczesnych – jego stylu życia, stosunków społecznych i ekonomicznych, systemów politycznych późnej nowoczesności. Widz zostaje złapany w pułapkę zastawioną na niego. Przyzwyczajony jest do krytyki systemów totalitarnych z przeszłości - faszyzmu, komunizmu, nie spodziewa się, iż moje prace w istocie dotyczą spraw współczesnych, nieoczekiwanie dla niego stają się źródłem namysłu nad kondycją człowieka, nad pytaniem o to kim jesteśmy i dokąd zmierzamy.

W mojej pracy Kołchoz krytykuję stosunki panujące we współczesnych korporacjach. Jeden z największych gigantów światowego handlu internetowego firma Amazon, uczyniła ze swoich pracowników niezwykle tanie maszyny do generowania zysku. Prosta praca podlega nieustającej kontroli, każde działanie pracownika zostało opisane i sparametryzowane. Każdy ich krok jest mierzony, śledzony, a następnie analizowany w celu poprawy wydajności. Kołchoz czyli gospodarstwo kolektywne było formą zniewolenia pracujących tam chłopów robotników między innymi poprzez odebranie im prawa do odstąpienia od bycia jego członkiem. Współczesny system gospodarki kapitalistycznej daje złudzenie wyboru i swobody, w gruncie rzeczy jednak jej nie ma. Przymus ekonomiczny, jest również skutecznym narzędziem zniewolenia. Opiewana na sztandarach współczesne demokracji wolność ogranicza się tylko do wyboru między produktem a, i produktem b. Podobnie jak kołchoźnice i kołchoźnicy pracownicy Amazona poddani presji ekonomicznej muszą godzić się na coraz bardziej wyśrubowane normy, i coraz doskonalsze formy kontroli.

W innej pracy Produkować! Reklamować! Sprzedawać! Pokazuję na czy polega doskonałe współczesne zniewolenie – zniewolenie bez kajdan i łańcuchów, zniewolenie oparte na sztucznym generowaniu potrzeb konsumpcyjnych, które odbywa się poprzez sprofilowane reklamy. Konsumpcja coraz to nowych przedmiotów staje się nałożem, który uzależnia konsumentów niczym heroina.

Radosław Włodarski, *Photomontage - Simultaneous image*

Abstract

Photomontage. A technique closely related to dada movement and constructivism. It is the main area of my artistic exploration and the main topic of my Ph. D. dissertation. My collages are extremely literary, they combine lyrical and sociopolitical themes. I am taking the viewer on a journey towards aesthetic experiences, which gradually give way to critical reflection on the condition of modern society. I begin from the anarchist positions, hence there is no place for holy things or taboos in my work. Any phenomenon can become the object of my critical reflection, any reflection can become the object of my creative work.

The impulse for this type of works originates from the humanistic concern for the human being and the environment in which people live. In my collages there are mainly elements from the press, magazines and books coming from many years ago. These are mainly Polish publications from the 70s and 80s. These were the times when the profession of press photographer was a highly specialized profession, hence the high artistic quality of photography, which become the starting point for my work. Before working on a new photo collage, I search my archives for photos that I will include in the story I want to tell. Then prepared, they become the comment to the modern world, well hidden under the retro-curtain. The viewer, in confrontation with the images referring to the reality of the past, described in history textbooks, assessed and well-defined, accordingly loses his vigilance and does not notice that the blade of his criticism touches the modern times - his lifestyle, social and economic relations as well as the political systems of late modernity. The viewer is trapped in a trap set for him. He is accustomed to criticizing totalitarian systems of the past - fascism, communism, he does not expect that my works really relate to the contemporary matters, unexpectedly for him they become the source of reflection on the human condition, the question of who we are and where we are going.

In my work, *Kolchoz*, I criticize relations in modern corporations. One of the biggest giants of the global Internet trade, Amazon has treated its employees as extremely cheap machines for generating profit. Simple work is the subject of the constant control, every employee action has been described and parameterized. Each of their steps is measured, tracked and then analyzed to improve performance. Kolchoz or the collective farm was a form of enslavement of the peasant-workers working there, *inter alia*, by depriving them the right to withdraw from being its member. The modern system of capitalist economy gives the illusion of choosing freedom, which, in fact, does not exist. Economic coercion is the equally effective tool of enslavement. Freedom celebrated as the standard of modern democracy is limited only to the choice between product a and product b. Similarly to the workers of Kolchoz, Amazon employees who are subjects to economic pressure must agree to increasingly stringent standards and ever more perfect forms of control.

In my other work called *Produce! Advertise! Sell!* I show how the perfect contemporary enslavement looks like – without any chains and handcuffs. It is based on the artificial generation of consumption needs, which takes place through profiled advertising. The consumption of new items is becoming an addiction that can be compared to heroin.

